

บทความวิจัย

**ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19***

**THE RELATIONSHIP BETWEEN DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AND EFFECTIVENESS OF SCHOOLS UNDER
PATTANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1 DURING
THE COVID-19 PANDEMIC**

วุฒิชัย เนียมเทศ

Wuttichai Niemted

ภัทราภรณ์ บุญชู

Pattraporn Boonchu

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University, Pattani Campus

E-mail: chawut7326@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงวิกฤติ COVID-19 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงวิกฤติ COVID-19 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 102 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ในปีการศึกษา 2564 รวม 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .928 และแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของโรงเรียนในช่วงวิกฤติ COVID-19 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .886 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่

* Received June 11, 2022; Revised July 13, 2022; Accepted August 1, 2022

ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนในช่วงวิกฤติ COVID-19 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในช่วงวิกฤติ COVID-19 มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .780$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล ประสิทธิภาพของโรงเรียน ช่วงวิกฤติ COVID-19

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the level of digital leadership of school administrators 2) the level of effectiveness of schools under Pattani Primary Educational Service Area Office I, during the COVID-19 pandemic 3) the relationship between digital leadership of school administrators and effectiveness of schools under Pattani Primary Educational Service Area Office I, during the COVID-19 pandemic. The sample group in this research consisted of 102 schools under Pattani Primary Educational Service Area Office I, academic year 2021 (during the COVID-19 pandemic), and the 3 respondents from each school were school administrators, academic teachers and teachers, totally 306 persons. The research instrument was a Likert-scale questionnaire comprised of digital leadership of school administrators with the reliability of .928 and effectiveness of primary schools during the COVID-19 pandemic with the reliability of .886 and the data was analyzed by the statistics of mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient. The results of this research were found that 1) the level of digital leadership of school administrators in overall was at the high level 2) the level of effectiveness of schools during the COVID-19 pandemic in overall was at the high level 3) the relationship between the digital leadership of school administrators and effectiveness of schools during the COVID-19 pandemic in overall was positively correlated at quite high level with statistically significant at .01.

Keywords: Digital Leadership, Effectiveness of Primary School, COVID-19 Pandemic

บทนำ

เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของผู้คนอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และจะเกิดขึ้นต่อไปอีกในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงการระบาดของ COVID-19 จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้องค์กรต่าง ๆ ได้รับผลกระทบและจะต้องก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559) ระบุว่าการพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศนั้น เทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือในการสร้างศักยภาพของทุกคน ยกกระดับไปสู่ฐานความรู้ ให้มีความสามารถในการรู้จักใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพราะโลกของดิจิทัลจะทำให้เข้าถึงฐานข้อมูลมากมายมหาศาลได้อย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน หากองค์กรใดมีการอำนาจทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสูง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถออกแบบวางแผนจัดการภายในองค์กรได้เป็นอย่างดีและสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษา ด้วยเช่นกัน ดังปรากฏในแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563 – 2565 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

การบริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยหลัก ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของชาติให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทุกยุคทุกสมัย การมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล คือ สิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ นอกจากทักษะและความสามารถในการบริหารแล้ว ผู้นำต้องเป็นผู้ที่เท่าทันยุคสมัย มีการปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปสู่ความเป็นดิจิทัล เช่น ด้านการศึกษาที่ได้มีการนำเอาคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์สื่อสารมาใช้ในการเรียนการสอน พัฒนารูปแบบการสอนให้มีความทันสมัย และสามารถตอบสนองวัตถุดิบประสงค์ของการจัดการศึกษารอบด้าน ซึ่งการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยความร่วมมือ ความรู้ความสามารถประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งนับว่าเป็นบุคคลสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและสร้างวัฒนธรรมที่ดีในโรงเรียน ต้องเป็นผู้บริหารที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เนื่องจาก ความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่ง (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2561)

ประสิทธิผลของสถานศึกษาถือเป็นการจัดสภาพทางสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ มีบุคลากรที่มีความพร้อม ในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ (สุภาพ ฤทธิ์บำรุง, 2556) ที่ให้ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียนว่าหมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายหรือ

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของโรงเรียน โดยผู้วิจัยเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการ ประสานงานกับบุคลากรและทุกส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของสังคม โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คุณลักษณะของผู้เรียนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งการปรับตัวและพัฒนาโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาบริบทการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสถานการณ์ของการปรับเปลี่ยนเนื่องจากการระบาดของ COVID-19 ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขและเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพภายใต้การเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ในปีการศึกษา 2564 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 136 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณ โดยใช้สูตร Yamane (เรชา ชูสุรธรรม, 2561) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 102 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดของโรงเรียน จากนั้นสุ่มเลือกโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม

โรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และเลือกครูผู้สอน โรงเรียนละ 1 คนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมทั้งสิ้น 306 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลโรงเรียน โดยแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ของ Likert (วัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์, 2556)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ และทดลองใช้ (Try out) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร เท่ากับ .928 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน เท่ากับ .886

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
1	การมีวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล	3.83	.403	มาก
2	การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	3.84	.466	มาก
3	การบริหารโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล	3.93	.456	มาก
4	การส่งเสริมศักยภาพบุคลากร	3.95	.440	มาก
5	การประพฤติตนเป็นพลเมืองดิจิทัล	3.96	.441	มาก
6	การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารคุณภาพการศึกษา	3.95	.471	มาก
รวม		3.91	.373	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .373) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยการประพัตติตเป็นพลเมืองดิจิทัลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .441) สูงกว่าด้านอื่นๆ และการมีวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .403) ต่ำกว่าด้านอื่นๆ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ประกอบด้วย ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล
1	ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.78	.489	มาก
2	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก	3.90	.452	มาก
3	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	3.97	.458	มาก
4	ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	3.91	.478	มาก
รวม		3.89	.418	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีระดับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .418) โดยด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .458) สูงกว่าด้านอื่นๆ และความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .489) ต่ำกว่าด้านอื่นๆ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร	ประสิทธิผลของโรงเรียน					รวม
		การผลิต นักเรียน ให้มี ผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนสูง	การ พัฒนา นักเรียน ให้มีเจต คติ ทางบวก	การ ปรับเปลี่ยน และพัฒนา สถานศึกษา	การ แก้ปัญหา ภายใน สถานศึกษา	
		Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y
การมีวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล	X ₁	.496**	.483**	.459**	.458**	.532**
การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	X ₂	.544**	.513**	.552**	.541**	.604**
การบริหารโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล	X ₃	.551**	.540**	.573**	.582**	.631**
การส่งเสริมศักยภาพบุคลากร	X ₄	.597**	.584**	.555**	.570**	.647**
การประพุดิตนเป็นพลเมืองดิจิทัล	X ₅	.643**	.630**	.656**	.643**	.722**
การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารคุณภาพการศึกษา	X ₆	.712**	.655**	.677**	.677**	.764**
รวม	X	.708**	.680**	.695**	.695**	.780**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($P < .01$)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .780$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้านระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารคุณภาพการศึกษา (X_6) กับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{X_6, Y_1} = .712$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สูงกว่าคู่อื่นๆ ในขณะที่ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา การมีวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล (X_1) กับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y_4) มีความสัมพันธ์

ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{x1,y4} = .458$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ต่ำกว่าคู่อื่นๆ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อ้วน อลุมสตอพา (2564) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ผลการศึกษา (อ้วน อลุมสตอพา, 2564) พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ จุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์ (2561) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี (จุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์, 2561) ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เท่าทันข้อมูลดิจิทัล จึงใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลทางการศึกษามาเป็นเครื่องมือในการพัฒนางานบริหาร พัฒนานาคุณภาพ การศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งในด้านการบริหารและการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล คล่องแคล่ว รวมถึงการสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ เป็นพลเมืองดิจิทัล สอดคล้องกับ มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา (2562) ที่กล่าวว่า ในการบริหารงานของสถานศึกษานั้น จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างกว้างขวาง ทั้งทางคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จัดให้มีสภาพแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความพร้อม เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด (มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา, 2562) และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้มีนโยบายวางแผนการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการนำ Digital Platform มาเป็นเครื่องมือทั้งการพัฒนา อบรมครู และการจัดทำฐานข้อมูลกำลังคน

อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำการขับเคลื่อนในสถานศึกษา ต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรมดิจิทัลที่เกิดขึ้น ต้องมีการปรับตัวให้รู้เท่าทันดิจิทัลที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถเข้าถึง และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ส่งเสริมศักยภาพบุคลากรและบริหารงานในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานอย่างสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชาตรี ประสมศรี (2558) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (ชาตรี ประสมศรี, 2558) พบว่าระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสามารถดำเนินงานโดยมีการวางแผนที่ดี มีการกำหนดวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ โครงสร้างการบริหารงาน กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินงาน ตลอดจนมีเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ธนิต ทองอาจ (2553) กล่าวว่า ผู้บริหารและครูมีบทบาทในการกำหนดนโยบายให้ทันสมัย ปรับรูปแบบการบริหาร และดำเนินการต่าง ๆ ให้เหมาะสมและชัดเจน เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ตลอดจนสามารถผลิตนักเรียนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และพัฒนานักเรียนให้มีความคิดทางบวก สามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตประจำวันในสังคมได้อย่างมีความสุข (ธนิต ทองอาจ, 2553)

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01 ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับสมมติฐาน โดยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19 มีความสัมพันธ์ในทางบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวิช เขาวนเกษม และคณะ (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (สุภาวิช เขาวนเกษม และคณะ, 2563) โดยผลการศึกษาพบว่า

สัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้านระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารคุณภาพการศึกษา (X_6) กับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{X_6, Y_1} = .712$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สูงกว่าคู่อื่นๆ

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมองเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในช่วงเวลาวิกฤติการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งเป็นหนทางที่จะช่วยแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนได้ดีที่สุดในขณะนั้น ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความรู้ ความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลนวัตกรรม แพลตฟอร์มดิจิทัลที่เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา เข้ามาบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการดำเนินงานบนพื้นฐานของการประสานความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เริ่มจากการพัฒนาที่ตัวบุคคลให้มีความความรู้ ความเข้าใจ รู้เท่าทันข้อมูลดิจิทัล เพื่อให้เกิดความสามารถและทักษะในตัวบุคคลที่สามารถนำมาใช้พัฒนางานในหน้าที่ และการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้นักเรียนสามารถคิด วิเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีครอบคลุมไปถึงคุณภาพการดำเนินงานในสถานศึกษาทั้งในด้านการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับ Zhong (2016) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการเพื่อปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผลและการประเมินผล เพื่อบำรุงการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Zhong, L., 2016)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนนั้น ถ้าหากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล จะทำให้เกิดการร่วมมือกันในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในโรงเรียนด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการคุณภาพ ทั้งในด้าน การวางแผนงบประมาณ การสื่อสาร การรวบรวมข้อมูล และการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่มีร่วมกัน เน้นการดำเนินงานบนพื้นฐานของการประสานความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลผลิตที่มุ่งสู่นักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้นักเรียน

สามารถคิด วิเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี มีระเบียบวินัยและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ครอบคลุมไปถึงคุณภาพการดำเนินงานในสถานศึกษาทั้งในด้านการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น หน่วยงานทางการบริหารการศึกษา ควรจัดโครงการ กิจกรรม หรือจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนเล็งเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พัฒนาคุณภาพงาน และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์เรื่องนวัตกรรมดิจิทัล และควรส่งเสริมให้บุคลากรครูนำแพลตฟอร์มดิจิทัลทางการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือโครงการต่าง ๆ ตลอดจนกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ ตรงตามความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน ให้ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมดิจิทัล ทั้งในด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรครูในโรงเรียนได้พัฒนาตนเอง เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563 - 2565. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสภวิทยาเขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 8(2), 178-188.
- ชาตรี ประสมศรี. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 10(31), 19-29.
- ธนิต ทองอาจ. (2553). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. ใน วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา. (2562). แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วารสารวิจัยและพัฒนาโดยกองกรณีในพระบรมราชูปถัมภ์, 16(1), 22-30.
- เรชา ชูสุวรรณ. (2561). เอกสารประกอบการสอน สถิติและวิธีวิจัยทางการบริหารการศึกษา. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วัชรภรณ์ สุริยาภรณ์. (2556). วิจัยธุรกิจยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุภาวิช เชาวน์เกษม และคณะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. ใน สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30. ในวิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัพนาน อัลมุตอฟา. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15. ใน สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Zhong, L. (2016). The Effectiveness of Digital Leadership at K-12 Schools in Mississippi Regarding Communication and Collaboration During CCRS Implementation. In (Dissertations. 328, University of Southern Mississippi).